

rup og jeg gør med vores rødder i den del af landet, ingen som helst tvivl om det.

Jeg tror bare en gang imellem, man skal passe på ikke i enhver situation at gøre sig til dommer og heller ikke tro, at verden kun består af to farver, sort og hvid; der kan være massevis af nuancer i den.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordfører-rækken, og den næste ordfører er hr. Søren Espersen.

Søren Espersen (DF):

Besættelsestidens tre helt markante datoer er 9. april, 5. maj og 29. august.

Den 9. april står som sorgens og skammens dag, for den dag blev et uforberedt Danmark løbet over ende. En håndfuld soldater blev af regeringen unødvendigt og nærmest symbolsk ofret i nogle skudvekslinger, som de på forhånd var dømt til at tabe. Regering og Folketing havde i årtierne op mod 1940 udvist det modsatte af rettidig omhu. Den 9. april er en af vores nationale flagdage, og vi markerer en sørgelig begivenhed.

Den 5. maj 1945 står som glædens og frihedens dag. Om morgenen den 5. maj ventede vi glade på, at Montgomerys tropper skulle ankomme sydfra og Den Danske Brigade østfra. Den 5. maj er en af vores nationale flagdage.

Den 29. august 1943 står som frihedskampens og stolthedens dag, for endelig blev der sat punktum for samarbejdet med landets besættelse. På det tidspunkt havde modstanden mod besættelsesmagten vokset sig så stærk, at politikerne blev tvunget til at opgive samarbejdspolitikken. Og da et tysk ultimatum med nye helt urimelige krav, bl.a. om indførelse af dødsstraf, blev fremsat, blev det et nej – det nej, som Informations redaktør Børge Outze beskrev som det mest forsinkede nej i danmarkshistorien.

Men dette forsinkede nej blev den nyere danmarkshistories mest betydningsfulde nej, for der er ingen tvivl om, at hvis det officielle Danmark havde fået lov til at fortsætte samarbejdspolitikken med nazisterne, så ville Danmark udadtil have fremstået som en del af den nazistiske alliance. Vi kan ikke nok takke de frihedskæmpere, der opnåede, at Danmark takket være den 29. august kunne gå ud af den anden verdenskrig med æren og stoltheden i behold som en allieret nation blandt verdens frie lande.

Den 29. august fik en række dramatiske følgevirkninger på så vel resten af besættelsen som på eftertiden. Umiddelbart kom Danmark til at mærke de samme stramme, uhyggelige kår, som blev mange af de andre europæiske lande til del. Oprørende var overfaldet på de danske jøder en måneds tid senere, og uantageligt var det, at et par hundrede kommunister kunne overleveres til tyskerne på et sølvfad, fordi de danske myndigheder af ren fejhed havde samlet dem i Hørsørd, hvorfra de røg til Tyskland. Og en sorg for landet var det og er det, at mange frihedskæmpere nu i månederne frem mod befrielsen blev henrettet.

Men afgørende vigtigt midt i fortællingen om de hårde tider, der blev det danske folk til del, er den situation, Danmark stod i ved befrielsen. Det er vigtigt at vide, at var bruddet ikke kommet den 29. august 1943, ville Danmark den 5. maj 1945 ikke være blevet befriet af englænderne, så ville Danmark den 5. maj være blevet besat af englænderne. Det er også vigtigt at vide, at uden den 29. august ville sovjetrusserne aldrig, aldrig have forladt Bornholm, som de meget modstræbende gjorde i 1946. Uden den 29. august ville Danmark aldrig have været blandt de nationer, som i 1945 stiftede FN. Uden den 29. august ville Danmark aldrig have været blandt de nationer, som i 1949 stiftede NATO. De historiske følgevirkninger for Danmark og for det danske folk i det hele taget ville have været ganske uoverskuelige.

Jeg håber derfor, at vi i dag fra Folketingets side vil være i stand til at opfylde frihedskæmpernes langvarige ønske. Jeg skal opfordre til, at Folketingets medlemmer samlet bakker op om dette forslag.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Søren Espersen nævnte den helt afgørende og vigtige indsats, som modstandsbevægelsen gjorde, for at vi kunne blive anerkendt som allieret nation.

Kan hr. Søren Espersen ikke også bekræfte, at der ud over modstandsbevægelsen var knap 6.000 søfolk, som den 9. april øjeblikkelig næsten alle sammen sejlede deres skibe til allieret havn og de næste 5 år kæmpede på allieret side og faktisk mistede omkring 2.000 af de knap 6.000? Er det ikke korrekt, at de havde en lige så afgørende betydning?